

Sygn. akt II Ns 216/14

POSTANOWIENIE

Dnia 3 kwietnia 2014 roku

Sąd Rejonowy w Białymstoku, Wydział II Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca - Sędzia Jolanta Klimowicz-Popławska

Protokolant – Marta Wróblewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 kwietnia 2014 roku w B.

sprawy z wniosku L. R.

o sprostowanie aktów stanu cywilnego

postanawia:

I. Oddalić wniosek;

II. Stwierdzić, że zainteresowany ponosi we własnym zakresie koszty

postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt II Ns 216/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawca L. R. wniósł o sprostowanie aktu urodzenia, aktu małżeństwa i aktu zgonu swojej nieżyjącej matki I. R. poprzez wpisanie w wymienionych aktach stanu cywilnego w miejsce nazwiska rodzowego oraz nazwiska panieńskiego matki (...) prawidłowego nazwiska (...).

Swój wniosek motywował tym, że matka I. R. posługiwała się nazwiskiem rodzowym (...) o czym świadczy treść ankiet składanych przez matkę o wydanie dowodu osobistego, świadectwo ukończenia szkoły podstawowej dla pracujących z 1974 roku, zaświadczenie Proboszcza Parafii P. z 1948 roku. Podnosił ponadto, że zarówno w akcie jego urodzenia, jak i trójki jego rodzeństwa tj. A. R. (1), R. R. i H. S. jako nazwisko rodowe matki figuruje (...).

Sąd ustalił, co następuje:

Na mocy postanowienia z dnia 24 lipca 1952 roku w sprawie sygn. akt Ns 49/52 Sąd Powiatowy w S. ustalił treść aktu urodzenia sporządzonego w P., gmina C. w 1929 roku przez USC parafii rzymsko-katolickiej w następującym brzmieniu: w P., gmina C., dnia (...) urodziła się I. Z. (1) córka S. oraz K. z domu S. (k. 13). Powyższe orzeczenie zostało wydane wobec zniszczenia na skutek działań wojennych ksiąg metrykalnych Parafii R.-Katolickiej w P., gmina C. za rok 1929 (k. 15). Odpis powołanego prawomocnego postanowienia został przesłany w dniu 31 lipca 1952 roku do Urzędu Stanu Cywilnego w C. celem wciągnięcia do odnośnych ksiąg (k. 14). W oparciu o powyższe postanowienie sądowe został sporządzony w Urzędzie Stanu Cywilnego w C. w dniu 16 stycznia 1953 roku, za numerem (...)/w, odpisu zupełny aktu urodzenia I. Z. (1) córki S. Z. (1) i K. S. (1), urodzonej w dniu (...) w miejscowości P. (k. 5).

W dniu 13 lipca 1975 roku w Urzędzie Stanu Cywilnego w M. za numerem (...) został sporządzony odpis zupełny aktu małżeństwa zawartego w dniu 13 lipca 1975 roku w M., między I. Z. (1), córką S. Z. (1) i K. S. (2) oraz A. R. (2), synem J. R. i M. G., z którego to aktu wynika, między innymi, że I. Z. (1) przyjęła po zawarciu małżeństwa nazwisko (...) (k. 4).

W dniu 20 sierpnia 2013 roku w Urzędzie Stanu Cywilnego w M. za numerem (...) został sporządzony odpis zupełny aktu zgonu I. Z. (1), córki S. Z. (1) i K. S. (3), zmarłej w dniu 20 sierpnia 2013 roku w M., ostatnio stale zamieszkałej w M. przy ul. (...) (k. 3).

Sąd zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 29 września 1986 roku o aktach stanu cywilnego (DzU z 2011 roku, Nr 212, poz. 1264 z późn. zm.), akt stanu cywilnego podlega sprostowaniu w razie błędnego lub nieścisłego zredagowania. Należy zaznaczyć, że przez „błędne” lub „nieścisłe” zredagowanie aktu należy rozumieć sytuację, kiedy pewien element treści aktu stanu cywilnego został wpisany niezgodnie z prawdą, ponieważ wiadomości dotyczące tego elementu, posiadane przez osoby uczestniczące w sporządzaniu aktu, w tym również kierownika urzędu stanu cywilnego, były wadliwe, czy nieprawdziwe (J. Litwin, Prawo o aktach stanu Cywilnego. Komentarz, Warszawa 1961, s. 254; A. Czajkowska, Prawo o aktach stanu Cywilnego. Komentarz. Warszawa 2005, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, s. 63).

Przyjmuje się, że sprostować jednak można tylko to, co było błędne od początku, tj. w dacie sporządzenia aktu (ex tunc); natomiast późniejsze zmiany poszczególnych elementów stanu cywilnego (ex nunc) zarejestrowane są z reguły w formie wzmianek dodatkowych, wyjątkowo zaś dopuszczalne jest ustalenie treści aktu stanu cywilnego, jeżeli akt unieważniony ma być zastąpiony nowym aktem (por. uchwała 7 sędziów SN z dnia 22 czerwca 1989 roku, III CZP 37/89, Lex nr 3502). Sprostowaniu podlegać może całość aktu lub jego część, w tym również brzmienie bądź pisownia nazwiska, chyba że błędny zapis jest wynikiem oczywistej omyłki pisarskiej, która podlega sprostowaniu w postępowaniu administracyjnym na podstawie art. 28 ustawy o aktach stanu cywilnego. W doktrynie przyjmuje się, że sprostowanie nazwiska może nastąpić na podstawie aktów urodzenia wstępnych, a w ich braku wyjątkowo na podstawie ich aktu małżeństwa (A. Czajkowska, Prawo o aktach stanu Cywilnego. Komentarz. Warszawa 2005, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, s. 65).

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, iż w realiach niniejszej sprawy brak jest podstaw do sprostowania nazwiska rodowego I. R. z nazwiska (...) na (...). W sprawie nie zostały bowiem przedstawione dowody uzasadniające wnioskowane sprostowanie poszczególnych aktów stanu cywilnego matki wnioskodawcy. W szczególności wnioskodawca nie wykazał, że ojciec I. R. nazywał się S. Z. (2), a nie jak wynika z ujawnionych w odpisach zupełnych aktu urodzenia, małżeństw i zgonu I. S. Z.. Wnioskodawca nie złożył ani aktu urodzenia ojca I. R., czy też aktu jego małżeństwa lub aktu zgonu, ewentualnie innych dokumentów dotyczących ojca I. R., które by wskazywały, że nosił nazwisko (...) i w konsekwencji, co by pozwalało na uznanie za prawidłowe brzmienia nazwiska rodowego w/w jako (...). Za niewystarczający w tym względzie należy uznać odpis skrócony aktu małżeństwa siostry I. Z. (2) Z. z domu Z. sporządzony w Urzędzie Stanu Cywilnego w M. w dniu 27 grudnia 1952 roku za numerem (...), w którym jako nazwisko ojca wpisano – S. Z. (2) (k. 21). Należy bowiem zauważyć, że w/w akt został sporządzony w okresie późniejszym, niż miało miejsce postępowanie sądowe, w wyniku którego ustalono treść aktu urodzenia I. Z. (1), a ponadto prawdopodobnie obarczony jest błędem w zakresie nazwiska rodowego matki w/w ujawnionego jako K. S. (2), podczas gdy w akcie urodzenia I. Z. (1) wpisana jest K. S. (2).

Należy też zaznaczyć, że akt urodzenia I. Z. (1) został sporządzony w oparciu o postanowienie Sądu Powiatowego w S. z dnia 24 lipca 1952 roku w sprawie sygn. akt Ns 49/52. Zarówno z protokołu posiedzenia jawnego, obejmującego zeznania świadka F. Z., jak i treści wydanego orzeczenia wynika wprost, że ustalono treść aktu urodzenia I. Z. (1). Powyższe orzeczenie zostało wydane wobec braku możliwości uzyskania metryki urodzenia w/w z Parafii R.-Katolickiej w P., ponieważ księgi metrykalne, w których został w 1929 roku odnotowany jej fakt narodzin, zaginęły (k. 9, 15). Postanowienie Sądu Powiatowego w S. z dnia 24 lipca 1952 roku nie zostało zakwestionowane przez I. Z. (1) i po uprawomocnieniu zostało przesłane do Urzędu Stanu Cywilnego w C. celem ujawnienia danych w księgach stanu cywilnego.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, że okoliczność sporządzenia aktu urodzenia I. Z. (1) w oparciu o powołane postanowienie sądowe w przedmiocie ustalenia treści aktu urodzenia, nie wyklucza co do zasady możliwości

sprostowania aktu urodzenia, o ile wnioskodawca by wykazał, że powyższy akt został od początku dotknięty błędem (por. uchwała SN z dnia 20 września 1965 roku, III CO 5/64, Lex nr352; uchwała SN z dnia 25 czerwca 1991 roku, III CZP 54/91, Lex nr 3681). Jednakże kluczowe znaczenie dla skutecznego zmodyfikowania treści przedmiotowego aktu urodzenia i kolejno aktu małżeństwa oraz aktu zgonu I. R. w zakresie brzmienia jej nazwiska rodowego, winny stanowić dokumenty dotyczące nazwiska ojca w/w, których w sprawie nie przedstawiono.

W ocenie Sądu przytaczane przez wnioskodawcę okoliczności wskazujące, że matka wnioskodawcy posługiwała się nazwiskiem (...), nie świadczą o tym, że akty stanu cywilnego dotyczące jej osoby w zakresie jej nazwiska rodowego zostały dotknięte błędem, czy nieścisłością. Należy zauważyć, że zarówno ankiety o wydanie dowodu osobistego, jak i świadectwo ukończenia szkoły podstawowej dla pracujących były sporządzane po wydaniu powoływanego wyżej postanowienia sądowego i naniesieniu danych w księgach stanu cywilnego. Konsekwentnie też w kolejno sporządzanych aktach stanu cywilnego, a mianowicie akcie małżeństwa, jak i akcie zgonu I. R. jako nazwisko rodowe ujawnione zostało nazwisko I. Z. (1), córka S. Z. (1).

Należy też podkreślić, że wnioskodawca w sprawie II Ns 4710/13 Sądu Rejonowego w Białymstoku w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku m. in. po I. R. został zobowiązany do złożenia odpisów aktów stanu cywilnego własnego oraz rodzeństwa zawierającego nazwisko ich matki odpowiadające nazwisku rodowemu spadkodawczyni tj. I. Z. (1) (k. 24v). W odpisie skróconym aktu urodzenia wnioskodawcy, jego braci A. R. (1) i R. R. oraz w odpisie aktu małżeństwa siostry wnioskodawcy H. S. jako nazwisko rodowe matki figuruje bowiem (...). W opisanych okolicznościach należy zatem rozważyć możliwość sprostowania wskazanych aktów stanu cywilnego wnioskodawcy i jego rodzeństwa w części dotyczącej nazwiska rodowego matki.

Uznając więc, że brak jest podstaw do sprostowania aktu urodzenia, aktu małżeństwa i aktu zgonu I. R. w zakresie brzmienia jej nazwiska rodowego, bowiem w sprawie nie przedstawiono dowodów wykazujących, iż ojciec w/w nosił nazwisko (...), a nie (...), Sąd na podstawie art. 31 ustawy o aktach stanu cywilnego oddalił wniosek.

O kosztach postępowania orzeczono na mocy art. 520 § 1 kpc uznając, że wnioskodawca poniesie koszty związane ze swoim udziałem w sprawie we własnym zakresie.